

Fylkesadministrasjonen
Avdeling for utdanning

1 av 1

Vår dato
02.01.2007

Vår referanse
2005/02261-5

Vår saksbehandler
Arne Aarnes/33 34 41 92

Deres dato
18.10.2006

Deres referanse

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Høring - Forslag til forskrift om opptak til høyere utdanning

Det vises til høringsbrev om endring i gjeldende forskrift om opptak til høyere utdanning og forslag til ny felles forskrift. Beklageligvis ble ikke våre høringsuttalelser ekspedert inne fristen, 18. desember, i en hektisk førjulstid. Administrasjonens forelegg for Hovedutvalg for utdanning følger nå. Saken blir behandlet i ekstraordinært møte 8. januar d. å. Vedtaket blir ettersendt umiddelbart etter møtet.

Med hilsen

Thorbjørn Nygaard
Ass. direktør for utdanning

Arne Aarnes
seniorrådgiver

Vedlegg:
Saksforelegg for Hovedutvalg for utdanning i Vestfold fylkeskommune: Høring – Forskrift om opptak til høyere utdanning

Arkivsak 200502261
Arkivnr. E: A60 &13
Saksbehandler Arne Aarnes
Saksgang
Hovedutvalg for utdanning

Møtedato 08.01.2007
Sak nr.

Høring - Forskrift om opptak til høyere utdanning

ADMINISTRASJONENS INNSTILLING

1. Forslaget til endring i gjeldende forskrift støttes.
2. Forslaget til ny forskrift:
 - § 2-1 Alternativ 1 støttes.
 - § 4-1
 - a. Opptakskravet i teknologiske fag og arkitekturfag avpasses etter de kvalifikasjonskrav som må være til stede for å fullføre og bestå studiene uten at det faglige sluttkravet senkes.
 - b. 5-årig integrert lærerutdanning harmoniseres med allmennlærerutdanning.
 - § 7-2 Førstegangsvitnemålskvoten fastsettes til 50 %.
 - § 7-4 Gjeldende praksis videreføres.
 - § 7-5
 - a. Departementet bes vurdere overgangsordninger for konkurransen mellom søkere med tidligere vitnemål og Kunnskapsløft-kullene hvis fordypningspoeng og andre tilleggspoeng endres.
 - b. Departementet anbefales å vurdere tilleggspoeng for stimulering av 2. fremmespråk, nivå 3 på lignende måte som det gjøres for realfag.
 - c. Omregningstabellen for IB-vitnemål vurdere nærmere.
 - § 7-8 Forslaget støttes.
 - § 7-10 Forslaget støttes.
 - § 7-11 Forslaget støttes.

Tønsberg 15.12.06

Halvard Kausland
fylkesrådmann

Øyvind Sørensen
direktør

- Vedlegg:
1. Høring: Forslag til endring i gjeldende forskrift om opptak til universiteter og høyskoler
 2. Høring: Forslag til felles forskrift om opptak til høyere utdanning
 3. Pressemelding 75-06 fra KD: Nye regler for opptak til høyere utdanning
 4. Uttalelse fra Sandefjord videregående skole angående IB

Innledning

Kunnskapsdepartementet sendte med brev av 18. november to dokumenter på høring. Begge gjaldt endringer i forskrift om opptak til høyere utdanning.. Det ene forslaget angår endring i gjeldende forskrift med virkning fra og med opptak til studieåret 2007-2008. Det andre forslaget angår ny felles forskrift fra og med opptak til studieåret 2008-2009. Begge blir her behandlet samlet.

Saksutredning med punktvis kommentarer og konklusjoner

1. Endring i gjeldende forskrift

Ved flere høyskoler er det etablert avgrensede forsøksordninger med opptak til ingeniørutdanning på grunnlag av relevant fagbrev. Forsøkene har hjemmel i universitets- og høyskoleloven § 1-2, fjerde ledd. Erfaringene fra forsøkene er positive. På bakgrunn av dette foreslår departementet endring slik at universiteter og høyskoler selv kan velge å ta opp søkere med relevant fagbrev. Teknisk foreslås det at endringen tas inn som ny § 3-3 *Unntak fra kravet om generell studiekompetanse for opptak til bestemte studier*. Samtidig foreslås det at dagens § 3-3 blir ny § 3-4. Forslaget lyder som følger:

”Institusjonen kan ta opp søkere som ikke oppfyller kravene til generell studiekompetanse til spesiell tilrettelagt ingeniørutdanning, jf. § 2-1 første ledd, og § 4-1 bokstav d), nr 4. Det forutsettes at søkerne har relevant fagbrev.”

Fylkesrådmannen støtter forslaget

2. Ny felles forskrift

Forslaget til ny felles forskrift har bakgrunn i de nye læreplanene i Kunnskapsløftet, med ny time- og fagfordeling samt nye kompetansemål. Forslaget tar utgangspunkt i første reformkullet som startet i sin videregående opplæring høsten 2006 og som normalt fullfører våren 2009.

Forslaget er basert på samme mal som gjeldende opptaksforskrift. Det er likevel foretatt visse redaksjonelle endringer mht nummerering og kapittplassering. Det tas sikte på at forskriften fastsettes tidlig i 2007 slik at opptaksreglene er kjent for elevene før de skal velge program til Vg2. Høringsbrevet med departementets foreløpige vurderinger følger vedlagt. Her trekkes det fram de deler som antas å ha størst interesse fra Vestfold fylkeskommunes side:

Kap. 2 Generell studiekompetanse

Til § 2-1 Generell studiekompetanse - Kunnskapsløftet

Hovedregelen for opptak er generell studiekompetanse, med den ev. endring som følger av foran omtalte pkt 1, og to alternative forslag for søkere over 23 år, i § 2-1. De to alternativene omtales slik:

Alternativ 1 er i stor grad en videreføring av gjeldende bestemmelse. Den innebærer at søkere over 23 år som kan dokumentere minimum fem års arbeidserfaring og/eller utdanning, får generell studiekompetanse når de i tillegg kan dokumentere de fastsatte fagkravene fra videregående opplæring (norsk, engelsk, matematikk, naturfag, samfunnsfag og historie).

Alternativ 2 er forslag til en forenkling som innebærer at krav om dokumentert arbeidserfaring og/eller skolegang er fjernet. Dette forslaget innebærer at søkere over 23 år eventuelt bare må dokumentere de fastsatte kravene til fellesfag.

Til denne paragrafen orienterer departementet om at timeomfanget i historie er økt i og med Kunnskapsløftet. Overgangsordningene vil innebære at elever som har vitnemål for generell

studiekompetanse fra tidligere, beholder denne uten å oppdateres til Kunnskapsløftets innhold og timetall.

Når det gjelder de to alternativene, anser ikke fylkesrådmannen at de bare innebærer en forenkling. De innebærer også en forskjell mht krav om kompetanse, og vil anbefale at alternativ 1 videreføres.

Kapittel 3 Unntak fra krav om generell studiekompetanse

Det vises til omtalte forslag til endring i gjeldende bestemmelse.

Kapittel 4 Spesielle opptakskrav

Til § 4-1 Spesielle opptakskrav i tillegg til generell studiekompetanse

Departementet vil åpne for at NTNU fra og med opptaket 2007 skal kunne kreve karakteren 4 i matematikk for integrert masterstudium i teknologiske fag og arkitekturfag. Det bes om uttalelse til om slikt krav i framtiden bør innføres som et generelt krav for slike studier.

Tilsvarende bes det om uttalelse til forslaget om å harmonisere opptakskravene til 5-årig integrert lærerutdanning med de kravene som gjelder for opptak til allmennlærerutdanningen.

Når det gjelder teknologiske fag, antas det at utdanningsinstitusjonene er nærmest til å vite hvilke kvalifikasjonskrav som må være til stede for å fullføre og bestå studiene uten at nivået generelt skal senkes. Opptakskravet bør avpasses etter dette.

Når det gjelder allmennlærerutdanningen, støttes forslaget om en harmonisering. Læreryrket er krevende og kommende generasjoner elver må være sikret at potensielle lærere har en minste grunnlagskunnskap før de starter på yrkeskvalifiseringen.

Kapittel 6 Politiattest

Ev endringer som følge av Stortingets behandling av helsepersonelloven, sosialtjenesteloven m.v. vil bli sendt på høring senere..

Kapittel 7 Rangering av kvalifiserte søkere ved opptak

Til § 7-2 kvote for førstegangsvitnemål og ordinær kvote

Departementet foreslår å skifte betegnelse fra *primærvitnemålskvote* til *førstegangsvitnemålskvote*. Med det forstås elever som har oppnådd generell studiekompetanse på ordinær tid – 3 år, med visse definerte unntak for et ev 4. og 5. år. Disse konkurrerer med karakterene fra vitnemålet, uten tilleggspoeng fra arbeidspraksis/annen utdanning. Primærvitnemålskvoten er nå på 40 % i de fleste studier. Det bes om uttalelse om hvorvidt kvoten bør økes til 50 %, slik den har vært for opptak til medisin.

Fylkesrådmannen mener utvidet kvote til 50 % generelt vil skjerpe konkurransesituasjonen for dem som legger innsats i å gjøre det bra på ordinær tid. Samtidig er det fortsatt reelle muligheter til å skjerpe seg etterpå ved å sanke tilleggspoeng. Det anbefales derfor at kvoten generelt utvides til 50 %.

Til § 7-3 Spesielle kvoter

Ingen merknader.

Til § 7-4 Poengberegning av søkere med mer enn ett grunnlag for rangering

Departementet har fått kommentarer til at søkere med generell studiekompetanse fra videregående skole også skal kunne vurderes som 23/5-søkere (Søkere over 23 år og med minst 5 års fulltids arbeidserfaring og/eller utdanning.) og ber om uttalelse til det. Søkerne konkurrerer da med beste poengberegning.

Fylkesrådmannen har forståelse for at ekstraberegningen gir merarbeid, men hensynet til søkeren som har forsøkt å kvalifisere seg på nye måter etter endt videregående opplæring, tilsier at slike søkere fortsatt bør få konkurrere med beste poengberegning. Det anbefales at dagens praksis videreføres.

§ 7-5 Karakterpoeng for søkere med 3-årig videregående opplæring

Generelt om tilleggspoeng

Dagens bestemmelser om fordypningspoeng foreslås avvirket. Begrunnelsen er at Kunnskapsløftet krever at alle elever i studieforberedende utdanningsprogram har to fordypninger innen samme programområde. Da trengs det ikke å styre elevenes fagvalg mot større fordypning via egne tilleggspoeng. Også bonuspoengene som gis for opptak til visse studier fra studieretning musikk, dans og drama foreslås avvirket.

Fylkesrådmannen anbefaler departementet å se nærmere på overgangsbestemmelsene for poengberegning mellom Kunnskapsløftvitnemål og tidligere vitnemål hvis ordningen med tilleggspoeng avvikes slik at det ikke oppstår utilsiktet konkurransevridning.

Fylkesrådmannen vil ellers henlede oppmerksomheten mot 2. fremmedspråk. Ved å innføre faget som et obligatorisk fag i grunnskolen i Kunnskapsløftet har myndighetene erkjent at det er viktig å lære seg 2. fremmedspråk. Den erkjennelsen må videreføres i videregående skole ved at det innføres tilleggspoeng for fordypning i 2. fremmedspråk, nivå 3. Det vil stimulere elever til å velge et slikt fag. Inntrykket fra de pågående prøvevalgene fra V1 til Vg2 viser at interessen for språkfag er bekymringsfullt svak. Derfor bør Kunnskapsdepartementet vurdere å stimulere 2. fremmedspråk på lignende måte som realfag.

Ut over dette har departementet gode grunner for å avvike fordypningspoengene og bonuspoengene. Til det siste vises det til at opptak til spesifiserte kunstfaglige utdanninger krever bestått opptaksprøve. Dermed teller konkurransepoengene bare som rangering av kvalifiserte søkere og bonus synes overflødig.

Omregningstabell IB

Sammenslutningen av norske skoler som tilbyr The International Baccalaureate Diploma Programme har drøftet forslaget til omregningspoeng for IB-vitnemål. Sammenslutningen har sendt høringsuttalelse om dette direkte til departementet. Sandefjord videregående skole har i tillegg sendt sin uttalelse tjenestevei. Uttalelsen av 16.11.06 følger vedlagt til orientering.

I uttalelsen vises det til at IB-elevene ikke får uttelling for resultatene i de obligatoriske disiplinene extended essay og faget Theory of Knowledge hvis fordypningspoengene fjernes. Det anbefales at departementet ser nærmere på dette.

Fylkesrådmannen er enig i forslaget om nærmere vurdering av omregningstabellen for IB.

Til § 7-8 Tilleggspoeng for realfag

Tilleggspoeng for realfag foreslås videreført som en permanent ordning. Men av hensyn til konkurransen med andre fag, foreslås det en justering. Etter dagens ordning kan det oppnås 4 fordypningspoeng og 6 realfagspoeng. Fordypningspoengene foreslås som nevnt avvirket, og realfagspoengene foreslås til maks 4. Alle programfag i programområde realfag gir realfagpoeng. I tillegg foreslås det at matematikk R2 og Fysikk 2 skal gi større uttelling. Dette viderefører etter departementets syn, den relative effekten.

Fylkesrådmannen støtter forslaget

Til § 7-10 tilleggspoeng for alder

Bestemmelsen foreslås også gjort gjeldende for profesjonsstudiet i medisin.

Forslaget støttes.

Til § 7-11 Tilleggspoeng for høyere utdanning, ett år på folkehøgskole, siviltjeneste eller førstegangstjeneste.

Departementet anser det ikke lenger behov for eget regelverk for opptak til medisin, og foreslår at det tas ut.

Ordningen med tilleggspoeng for gjennomført aktivitet etter paragrafens ordlyd, videreføres. Etter gjeldende forskrift gis det inntil tre tilleggspoeng. I den nye forskriften foreslås det to. Når fordypningspoeng og bonuspoeng forsvinner, vil den relative vekten bli videreført.

Forslaget støttes.